

International Baccalaureate (IB) - Vilkår for optag og adgang til videregående uddannelser i Danmark

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Udgivet af

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Børsgade 4
DK-1215 København K
Tel.: 3392 9700
E-mail: ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Fritekst

Analysen er udarbejdet i samarbejde med
Undervisningsministeriet

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-92572-78-3

Indhold

1. Indledning	5
1.1 Formål med analysen	5
1.2 International Baccalaureate	5
1.2.1 Karaktergivning på IB	6
1.3 Gældende omregning	8
2. Analysens hovedresultater	9
3. Ny løsning for omregning og brug af IB-Course Result	11
3.1 Ny omregningstabel	13
3.2 Supplering	14
4. Det danske optagelses- og vejledningssystem	15
4.1 Optagelse på videregående uddannelse i Danmark	15
4.2 Ansøgnings- og optagelsesprocedure	17
4.3 Vejledning om videregående uddannelse til elever på IB-skolerne	17
5. Optagelse af IB-ansøgere på danske videregående uddannelser	19
5.1 Ansøgning og optagelse på videregående uddannelser	20
5.1.1 Mulighed for optagelse på videregående uddannelser	20
5.1.2 Årsager til afmeldelse	23
5.1.3 Ansøgninger og søgeadfærd	25
5.2 Præstationer på de videregående uddannelser og efter dimittering	28
5.2.1 Gennemførelsestid	28
5.2.2 Frafald	29
5.2.3 Ledighedsgrad	30
6. Sammenligning af beståkrav og fag	31
6.1 Sammenligning af bestå-krav i IB med det danske bestå-krav (2,0)	32
6.2 Vurdering af effekten, hvis kravene til at bestå en IB eksamen blev overført direkte til en dansk eksamen	32
6.3 Sammenligning af krav til at bestå fire udvalgte IB-fag med tilsvarende danske prøver	33
7. Omregning i andre lande	35
7.1 Omregning i Norge, Sverige, Storbritannien og Tyskland	35
7.2 Norge	37
7.2.1 Optagelse	37
7.2.2 Omregning	37
7.3 Sverige	38
7.3.1 Optagelse	38
7.3.2 Omregning	38
7.4 Tyskland	39

7.4.1 Optagelse	39
7.4.2 Omregning	39
7.5 Storbritannien	40
7.5.1 Optagelse	40
7.5.2 Omregning	40
7.6 Optagelse af ansøgere med IB-Course Result i andre lande	41

1. Indledning

1.1 Formål med analysen

Uddannelses- og Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet har med denne analyse undersøgt:

1. Om der i videst muligt omfang er lige vilkår for optagelse og adgang til videregående uddannelser i Danmark for International Baccalaureate (IB)-ansøgere.
2. Hvorvidt IB-Course Result under visse betingelser kan give adgang til videregående uddannelse i Danmark.
3. Om der er grundlag for at ændre den nuværende omregning.
4. Hvordan IB-karakter omregnes og IB-ansøgere optages i lande, som Danmark traditionelt sammenligner sig med.

En række interessenter er blevet inddraget i arbejdet, som alle har et særligt kendskab til området. Det drejer sig om IB-skoleforeningen i Danmark, udvalgte IB-rektorer, Copenhagen International School, Studievalg Sjælland, Copenhagen Business School, Danes Worldwide, Danish Students Abroad, Dansk Industri, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning og Danske Støttestudendes Fællesråd.

1.2 International Baccalaureate

International Baccalaureate (IB) Diploma Programme (DP) foregår under ansvar af den private organisation *International Baccalaureate Organization* (IBO). Uddannelsen blev første gang udbudt i 1968 og udbydes i dag i knap 150 lande og på omkring 2.800 skoler. Uddannelsen er toårig og på gymnasialt niveau.

Undervisningen foregår på enten engelsk, fransk eller spansk. I Danmark foregår uddannelsen udelukkende på engelsk. I Danmark er der inden uddannelsen påbegyndes mulighed for at tage en Pre-IB, som svarer til 1.g i de to treårige uddannelser til henholdsvis teknisk og almen studentereksamen, da ansøgere fra den danske grundskole ikke er direkte adgangsberettigede til IB.

Uddannelsen omfatter seks fag, heraf ét fag fra hver af fem forskellige faggrupper "Language A1" (elevens første sprog), "Second Language" (andetsprog), "Individual and Society", "Experimental Sciences" og "Mathematics and Information Technology", mens det sjette fag kan vælges fra enten "Arts" eller en af de ovennævnte fem grupper. Tre til fire fag er undervist på Higher Level (HL) og to til tre fag er undervist på Standard Level (SL).

Desuden indgår et "Extended Essay" (EE), et kursus i "Theory of Knowledge" (TOK) og "Creativity, Activity and Service" (CAS) i uddannelsen.

Der er ekstern censur på hovedparten af bedømmelserne, men der indgår også interne bedømmelser af elevens løbende præstationer og kursusarbejder i vurderingen af elevens samlede præstation.

1.2.1 Karaktergivning på IB

På IB gives karaktererne på en 1 til 7 point-skala. I alt kan en elev få op til 45 point for en samlet eksamen. Eleven kan enten afslutte uddannelsen med et Diploma of the International Baccalaureate og et Diploma Program Result (tidligere IB-Diploma) eller et Diploma Program Course Result (tidligere IB-Certificate).

IB-KARAKTERSKALA

Karakterskala	Beskrivelse på originalsproget	Beskrivelse på dansk
1	Very poor	Meget dårligt
2	Poor	Dårligt
3	Mediocre	Mådeligt
4	Satisfactory	Tilfredsstillende
5	Good	Godt
6	Very good	Særdeles godt
7	Excellent	Fortræffeligt

Theory of Knowledge (TOK) og Extended Essay (EE) vurderes efter en bogstavsskala: A. Excellent B. Good C. Satisfactory D. Mediocre E. Elementary N. No Grade.

Det samlede maksimum point er 45 point, heraf 42 point for de 6 fag og 3 point for TOK og EE.

For at få udstedt et IB-Diploma skal eleven have opnået mindst 24 point og derudover opfylde en række øvrige fag- og karakterbetingelser.

OPNÅELSE AF IB-DIPLOMA

IB-elever opnår ikke et IB-Diploma, hvis en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

1. CAS Activities er ikke gennemført.
2. Eleven har fået færre end 24 point
3. Eleven har fået karakteren N i TOK, EE eller andet fag (a contributing subject)
4. Karakteren E er givet i både TOK og EE.
5. Karakteren 1 (grade 1) er givet i et fag.
6. Karakteren 2 er givet tre eller flere gange (HL og SL).
7. Karakteren 3 eller lavere er givet fire eller flere gange (HL og SL).
8. Eleven har fået færre end 12 point i HL-fag (ved fire fag medregnes de tre fag med de højeste karakterer).
9. Eleven har fået færre end 9 point i SL-fag (ved to fag er kravet mindst 5 point).

Elever med mellem 24 og 27 point må desuden ikke have nogen af nedenstående "ikke opfyldte krav" (failing conditions):

10. Karakteren 2 er givet en eller flere gange på HL.
11. Eleven har gennemført tre HL-fag og fået færre end 12 point i alt i de tre fag.
12. Eleven har gennemført 3 SL-fag og fået færre end 9 point i alt i de tre fag.

Opnår eleven ikke minimum 24 point samt opfylder de øvrige bestå-krav tildeles eleven et IB-Course Result. IBO benytter begrebet "failing conditions" som begrundelse for, at en elev ikke er kvalificeret til at få udstedt et IB-Diploma.

Det er muligt at tage sin IB-eksamen om og således forbedre sine karakterer samt eksamensgennemsnit.

Ved optagelse på danske videregående uddannelser lægges kun resultatet fra den første adgangsgivende eksamen til grund, da man i Danmark ikke kan forbedre et eksamensgennemsnit fra en gymnasial eksamen. Det betyder, at en elev, der har fået udstedt et IB-Diploma og siden forbedrer sin eksamen, vil blive vurderet på baggrund af det først udstedte IB-Diploma ved optagelse i kvote 1. Danmark anerkender i dag ikke IB-Course Result som en adgangsgivende eksamen, men det er i dag muligt for en elev med IB-Course Result at forbedre sin eksamen med henblik på at opnå et IB-Diploma. Med de nuværende regler vil dette IB-Diploma betragtes som den første adgangsgivende eksamen.

Ifølge IBO opfyldte 20,6 procent af kandidaterne ikke betingelserne for at få udstedt et IB-Diploma i maj 2016. Disse blev i stedet tildelt et IB-Course Result.

1.3 Gældende omregning

Når en ansøger til en videregående uddannelse i Danmark søger optagelse gennem kvote 1, skal ansøgeren have et eksamensgennemsnit efter 7-trinsskalaen. Det betyder, at eksamensresultater i en udenlandsk eller international eksamen skal omregnes.

Følgende principper ligger til grund for omregning af et udenlandsk eller internationalt eksamensgennemsnit til et dansk eksamensgennemsnit:

- Ansøgers mulighed for at få en studieplads på en videregående uddannelse skal ikke påvirkes af, om adgangsgrundlaget er dansk, udenlandsk eller internationalt, når eksamensgennemsnittet lægges til grund for optagelse på danske videregående uddannelser.
- Relativt set lige gode beståede præstationer skal vurderes ens.
- Det danske sammenligningsgrundlag er eksamensresultaterne fra alle de gymnasiale eksamener i Danmark.
- Dansk bonus A (karakterbonus for ekstra A-niveaufag) indgår i omregningen, hvilket indebærer, at det højeste niveau for en dansk eksamen er 12,7. Hvis en ansøger har maksimum point fra f.eks. IB, sidestilles ansøgeren altså med danske studenter med 12,7 i eksamensgennemsnit.
- Bonusordninger, som tildeles som led i de udenlandske eller internationale eksamener, indgår i omregningen på tilsvarende vis som den danske bonus A ordning.

I praksis foregår omregningen ved en sammenligning af den statistiske fordeling af de opnåede eksamensgennemsnit i Danmark med det udenlandske eller internationale gennemsnit, således at den internationale præstation placeres ind på den danske karakterskala det sted, hvor ansøgerens eksamensgennemsnit er placeret på den internationale skala. Relativt set lige gode beståede eksamener tildeles altså samme danske gennemsnit.

Hvis medianresultatet af alle IB-eksamener er et IB-gennemsnit på 31 point, og medianresultatet af alle danske gymnasiale eksamener er 6,7, omregnes 31 point til 6,7 på 7-trinsskalaen.

Da omregningstabellerne baseres på den statistiske fordeling af eksamensgennemsnittet, vil omregningstabellen ændre sig, hvis den statistiske fordeling af elevernes resultater ændrer sig. Hvis for eksempel eleverne i de danske gymnasiale uddannelser får forholdsvis højere eksamensgennemsnit, mens karakterfordelingen for IB er uændret, vil det samme IB-eksamensgennemsnit alt andet lige blive omregnet til et højere eksamensgennemsnit på den danske 7-trinsskala. Det modsatte sker, hvis IB-karakterfordelingen ligger højere, mens karakterfordelingen i de danske gymnasiale eksamener er uændret. Karakterfordelingen følges løbende, og omregningstabellerne justeres cirka hvert tredje år.

Det gælder i øvrigt for alle ansøgere, uanset om de ansøger på baggrund af en dansk, udenlandsk eller international eksamen, at de efter en eventuel omregning får tildelt en bonus (faktor 1,08) for tidlig studiestart, hvis de søger optagelse på en videregående uddannelse senest to år efter afslutningen af den adgangsgivende eksamen.

2. Analysens hovedresultater

Analysen af vilkår for optagelse og adgang til videregående uddannelser i Danmark viser, at blandt de ansøgere, der opfylder adgangskravene til de ansøgte videregående uddannelser, så er der lidt færre med en IB eksamen, der bliver optaget på en videregående uddannelse end med en dansk gymnasial eksamen.

Samtidig afmeldes en større andel af IB-ansøgerne. Enten fordi de ikke opfylder alle adgangskrav eller fordi ansøgeren annullerer ansøgningen i processen. Dette forhold kan potentielt skyldes, at ansøgere med en IB mangler viden om formelle krav, som f.eks. krav til dokumentation, hvad der udgør en adgangsgivende eksamen, ansøgningsfrister eller lokale og specifikke adgangskrav.

Studerende på de videregående uddannelser med henholdsvis en IB og en dansk gymnasial baggrund præsterer relativt ens på de videregående uddannelser for så vidt angår gennemførelstid, frafald og overgang til beskæftigelse efter studierne.

Der er kun ét bestå-krav i en dansk gymnasial eksamen, mens der er en række forskellige krav, som skal være opfyldt for at bestå en IB-eksamen. Samtidig indeholder en IB-eksamen seks fag, mens der indgår op til 12-16 fag i en dansk gymnasial eksamen.

Bestå-kravene er markant anderledes og mere komplekse for en IB-eksamen end en dansk studentereksamen. Eksempelvis kan man ikke opnå IB-Diploma, hvis man har fået laveste karakter i et fag eller hvis man har fået karakteren 3 fire gange eller mere. En af konsekvenserne er, at 20,6 pct. af IB-kandidaterne i 2016 ikke opfyldte betingelserne for at få udstedt et IB-Diploma. Elever, som opfylder de øvrige bestå-krav, men ikke opnår minimum 24 point, får i stedet et IB-Course Result, som ligger et niveau under IB-Diploma.

IB-uddannelsen og en dansk gymnasial uddannelse er grundlæggende forskellige, og det er derfor ikke muligt "én til én" at overføre de enkelte betingelser for at bestå en IB eksamen til en dansk gymnasial eksamen.

Oplysninger fra IBO viser, at IB-Course Result er adgangsgivende til videregående uddannelse i Norge, Sydafrika og Nigeria. I Norge starter omregning ved 20 point, og der stilles samtidig en række supplerende krav til ansøgere, som søger optagelse på videregående uddannelse på baggrund af IB-Course Result. Kravene omfatter bl.a. antal beståede fag og beståelseskarakter. I nogle lande som Storbritannien, USA og Australien er der ingen officiel anerkendelse fra myndighederne, men afgørelsen om optagelse overlades til de enkelte uddannelsesinstitutioner, hvoraf nogle accepterer IB-Course Result som adgangsgivende.

I Sverige og Tyskland skal ansøgeren have opnået et IB-Diploma for at søge optagelse på en videregående uddannelse. I Storbritannien kræver universiteterne normalt, at ansøgerne har opnået et IB-Diploma og det med et forholdsvist højt pointtal. Ansøgerne skal desuden igennem de sædvanlige optagelsesprocedurer såsom interviews, motiveret ansøgning m.v.

Sverige har med virkning fra 1. januar 2017 etableret nye omregningstabeller for de udenlandske eksaminer samt for IB- og European Baccalaureate (EB)-eksaminer. De svenske omregningsmyndigheder Universitets- og Högskolerådet (UHR) har med den nye omregningstabel søgt at imødekomme de særlige karakteristika hos IB-ansøgere inden for de givne omregnings- og lighedsprincipper, således at omregningen baserer sig på IB-resultaterne for elever med et afsluttet IB-Diploma i Sverige, og der sammenlignes med resultaterne i den svenske naturvidenskabelige gymnasieeksamen og med det højeste mulige IB-resultat inden for den givne fraktil.

I både Sverige og Norge har ansøgere med en IB-eksamen således særlige vilkår for omregning af karakterer.

3. Ny løsning for omregning og brug af IB-Course Result

På baggrund af analysen foreslås det fremadrettet at anvende nedenstående kriterier ved optag af IB-ansøgere i Danmark.

Det bemærkes, at løsningsforslaget kræver regelændring på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Løsningsforslaget indebærer følgende:

- Omregning af IB-karakter skal starte ved 18 point svarende til, at alle seks fag enkeltvis er bestået.
- Der stilles endvidere krav om, at elever med et IB-Course Result på 18 point og højere skal have bestået alle seks fag med mindst karakteren 3 for hvert fag (i Danmark betragtes et IB-fag som bestået, når karakteren 3 er givet).
- IB-Course Result på 18 point og højere sidestilles optagelsesmæssigt med den nye to-årige hf-eksamen, som er adgangsgivende til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser med en fagpakke uden overbygning. IB-Course Result fra 18 point og højere bliver dermed direkte adgangsgivende til disse videregående uddannelser.
- Den statistiske omregningsmodel fastholdes, hvor en fraktiloversættelse understøtter, at relativt lige gode præstationer sidestilles og ansøgers mulighed for at få en studieplads på en dansk videregående uddannelse derfor ikke påvirkes af, om adgangsgrundlaget er dansk, udenlandsk eller internationalt. Dog medtages IB-Course Result på 18 point og højere i IB-populationen.
- Såfremt IB-Course Result på 18 point og højere skal give adgang til danske akademiske bacheloruddannelser kan den enkelte, efter afslutningen af IB-Course Result, supplere med hf-enkeltfag i et omfang svarende til mindst 250 undervisningstimer for at kvalificere sig til optag på danske akademiske bacheloruddannelser. Kravene til supplerende hf-enkeltfag svarer til kravene til overbygning i en højere forberedelseseksamen med overbygning eller en hf-eksamen med overbygning, herunder krav om antal timer og fagniveauer. For at et fag kan indgå i en overbygning skal faget bestås. Derudover skal specifikke adgangskrav på den ansøgte videregående uddannelse opfyldes.
- IB-Course Result på 18 point og højere betragtes som den første adgangsgivende eksamen. En elev, der afslutter med dette kan forbedre sin eksamen med henblik på at opnå et IB-Diploma, og dermed opnå en eksamen, der er adgangsgivende til akademiske bacheloruddannelser. Det vil dog fortsat være gennemsnittet fra IB-Course Result, der ligger til grund for vurderingen i kvote 1, da dette efter den foreslåede model vil skulle

sidestilles med første adgangsgivende eksamen tilsvarende betingelserne for hf/hf med overbygning.

- IB-Diploma vil fortsat give adgang til at søge om optag på alle videregående uddannelser i Danmark.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har endelig udvidet IB datagrundlaget fra kun at være baseret på IBOs opgørelse af pointfordelingen fra maj til også at inkludere IBOs november-opgørelser. Dette betyder, at omregningen er baseret på pointfordelingen fra den samlede population af IB-studerende i verden.

Sammenligning med den nye 2-årige uddannelse til hf-eksamen

Den danske 2-årige uddannelse til hf-eksamen har fået en ny og klar profil ved at målrette uddannelsen mod erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser og samtidig understøtte en fleksibilitet i forhold til den enkeltes videre uddannelsesmuligheder. Den nye 2-årige uddannelse til hf-eksamen uden overbygning giver således begrænset adgang til danske videregående uddannelser.

Løsningen, som skitseret ovenfor, indebærer, at IB-Course Result på 18 point og højere sidestilles med den nye hf uden overbygning for så vidt angår adgang til videregående uddannelse.

Den 2-årige hf-uddannelse giver fremover adgang til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, fordi eleverne skal være fagligt bedre rustet, end de bliver med den 2-årige uddannelse til hf-eksamen uden overbygning, hvis de vil søge ind på en akademisk bacheloruddannelse. Det er vurderingen, at IB-kandidater med IB-Course Result på 18 point eller højere tilsvarende skal være bedre fagligt rustede, hvis de vil søge ind på en akademisk bacheloruddannelse.

På hf-enkeltfag kan den enkelte IB-kandidat med IB-Course Result sammensætte et fagligt forløb målrettet den akademiske bacheloruddannelse, som den pågældende måtte ønske sig, enten i form af specifikke adgangsgivende fag og niveauer eller i form af fag og niveauer, der i øvrigt er fagligt relevante i forhold til den ønskede uddannelse i et omfang på mindst 250 timer svarende til kravene til en hf-uddannelse med overbygning. For at et givet fag kan indgå i en overbygning, som giver adgang til akademiske bacheloruddannelser, skal faget bestå.

Ansøgere med IB-Course Result på 18 point og højere, som ønsker at søge optagelse på en dansk akademisk bacheloruddannelse kan *enten* supplere med hf-enkeltfag som anført ovenfor *eller* tage sin IB-eksamen om med henblik på at opnå et IB Diploma.

3.1 Ny omregningstabel

Tabel 3.1 viser den opdaterede omregning samt forskellen i forhold til gældende omregning.

Tabel 3.1

Ny foreslået omregning

IB-point	Ny omregning	Forskel ift. gældende omregning
18	2,4	-
19	2,7	-
20	3,0	-
21	3,3	-
22	3,6	-
23	4,0	-
24	4,4	1,7
25	4,7	1,4
26	5,2	1,4
27	5,6	1,3
28	6,0	1,1
29	6,5	1,0
30	6,9	0,9
31	7,3	0,7
32	7,8	0,7
33	8,2	0,6
34	8,6	0,6
35	9,0	0,5
36	9,4	0,4
37	9,8	0,4
38	10,2	0,4
39	10,5	0,3
40	10,8	0,2
41	11,1	0,2
42	11,3	0,1
43	11,6	0,1
44	11,9	0,0
45	12,7	0,0

Anm.: Baseret på eksamensgennemsnit inkl. Bonus A fra alle adgangsgivende danske gymnasiale eksamener i perioden 2014-2016 samt IB-point fra 2014-2015 (May og November Examination Session) og 2016 (May Examination Session).

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af statistik fra Undervisningsministeriet og IBO.

3.2 Supplering

Det har været rejst som en problemstilling i forhold til IB-studenters mulighed for optagelse på de danske videregående uddannelser, at der mangler mulighed for at gennemføre gymnasiale suppleringskurser (GSK) på engelsk.

Undervisningssproget på GSK er dansk. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har dog mulighed for efter ansøgning at godkende, at undervisningssproget er engelsk. I dag udbydes matematik B på engelsk (Mathematics B) på én institution i hovedstadsområdet.

IB-foreningen har i forbindelse med denne analyse oplyst, at der set i lyset af, at der allerede udbydes matematik B på engelsk som GSK, ikke er et stort behov for yderligere muligheder for gymnasial supplering på engelsk. Foreningen anfører dog, at det ville være ønskeligt, hvis alle IB-skoler kunne udbyde matematik B på engelsk som GSK.

Vurdering af behovet for udbud af GSK og placeringen af udbud vurderes af i alt fem GSK-koordinatorer i København, Odense, Aarhus og Aalborg, som dels har ansvaret for planlægning og koordinering af det samlede udbud af GSK på landsplan, dels for udbud og placering af GSK i hver deres region. GSK koordinatorerne modtager ansøgninger om optagelse på GSK og vurderer på den baggrund det samlede behov for GSK. GSK koordinatorerne er udpeget af Undervisningsministeriet.

Hvis det viser sig, at behovet for GSK på engelsk bliver større end det nuværende udbud kan dække, vil Styrelsen for Undervisning og Kvalitet i samarbejde med GSK koordinatorerne vurdere, om der er grundlag for yderligere udbud på engelsk, og i givet fald hvor sådanne udbud skal placeres.

4. Det danske optagelses- og vejledningssystem

Det har været rejst som en problemstilling, at det kan være svært for IB-ansøgere at orientere sig i de krav, der stilles i det danske optagelsessystem. Dette kapitel beskriver derfor det danske optagelses- og vejledningssystem.

4.1 Optagelse på videregående uddannelse i Danmark

De videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort søges via Den Koordinerede Tilmelding.

For at komme i betragtning til en studieplads på en videregående uddannelse skal ansøgeren have gymnasial eksamen eller tilsvarende kvalifikationer, f.eks. i form af en international gymnasial eksamen eller en udenlandsk gymnasial eksamen, som Styrelsen for Forskning og Uddannelse har vurderet som sammenlignelig med en dansk gymnasial uddannelse. En erhvervsuddannelse på minimum tre år er adgangsgivende til erhvervsakademiuddannelser og desuden kan relevante erhvervsuddannelser være adgangsgivende til bestemte erhvervsakademiuddannelser (uden specifikke adgangskrav) eller professionsbacheloruddannelser. Den nye toårige uddannelse til hf-eksamen uden overbygning giver adgang til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, mens en ny hf med overbygning også giver adgang til akademiske bacheloruddannelser.

Udover at have en gymnasial eksamen eller tilsvarende som adgangskrav, er der på de fleste uddannelser specifikke adgangskrav, krav til sprogkundskaber, karakterkrav og/eller krav om en adgangsprøve.

ADGANGSKRAV

Specifikke adgangskrav er krav om, at man skal have bestået bestemte gymnasiale fag på bestemte niveauer, f.eks. matematik på B-niveau. Specifikke adgangskrav er centralt fastsat i adgangsbekendtgørelserne, og de ansøgte uddannelsesinstitutioner vurderer, om ansøgere opfylder de specifikke adgangskrav.

Krav til sprogkundskaber er krav om, at ansøgere med et udenlandsk adgangsgrundlag skal have dansk på et vist niveau eller at ansøgere til engelsksprogede uddannelser skal have engelsk på et vist niveau. Krav til sprogkundskaber kan være sammenfaldende med specifikke adgangskrav, men er det ikke nødvendigvis. Krav til sprogkundskaber er centralt fastsat i adgangsbekendtgørelserne, og de ansøgte uddannelsesinstitutioner vurderer, om ansøgere opfylder sprogkravene.

Karakterkrav er krav om, at man har bestemte minimumskarakter i krævede fag eller at man har et bestemt minimumsgennemsnit fra den gymnasiale eksamen. Karakterkrav må ikke forveksles med adgangskvotienter, som er det karaktergennemsnit, der som minimum skal til for optagelse på en bestemt uddannelse i et givet år på uddannelser, hvor der ikke er plads til alle kvalificerede ansøgere. Karakterkrav er fastsat lokalt af den enkelte uddannelsesinstitution.

Bestået adgangsprøve er krav om, at man består en adgangsprøve, som afholdes i løbet af foråret. Indholdet af prøven er fastsat lokalt af den enkelte uddannelsesinstitution.

Man kan kun komme i betragtning til en studieplads, hvis man opfylder adgangskravene.

Undervisningsministeriet har udarbejdet en vurdering af fagniveauerne i IB-uddannelsen med henblik på merit ind i en dansk gymnasieuddannelse, og institutioner med videregående uddannelser kan bruge dem vejledende i forbindelse med vurdering af, om en ansøger opfylder specifikke adgangskrav.¹

I Danmark sker optagelsen til de videregående uddannelser gennem to kvoter:

Kvote 1: Her optages ansøgere udelukkende på baggrund af deres karaktergennemsnit, dvs. at en ansøger med et højere gennemsnit bliver optaget foran en ansøger med et lavere gennemsnit. Hvis der er flere ansøgere end der er pladser til, vil uddannelsen få en adgangskvotient, som er det karaktergennemsnit, der mindst skulle til for at blive optaget i et givent år.

Adgangskvotienter kan variere fra år til år og afhænger af antallet af ansøgere til den konkrete uddannelse, hvor mange studiepladser der er på den konkrete uddannelse, og hvor høje gennemsnit ansøgerne til den konkrete uddannelse har. En høj adgangskvotient siger ikke noget om uddannelsens kvalitet eller niveau, men alene noget om, at den pågældende uddannelse er meget eftertragtet. Årets adgangskvotienter offentliggøres samtidig med, at ansøgerne får svar på deres ansøgning. Adgangskvotienterne er derfor ikke kendt på ansøgningstidspunktet.

Selvom adgangskvotienten først kendes efter årets optagelsesrunde, er adgangskvotienten året før dog ofte et godt pejlemærke for, hvor årets adgangskvotient vil komme til at ligge. Ansøgerne har derfor mulighed for på forhånd at undersøge, hvorvidt deres eksamensgennemsnit er højt nok til at have en realistisk mulighed for at blive optaget på en given uddannelse.

Ansøgere, som søger optagelse på en videregående uddannelse senest to år efter, at den adgangsgivende eksamen er opnået, får bonus for tidlig studiestart. Dette gælder, uanset om der søges på baggrund af en dansk gymnasial eksamen, en international eksamen eller en udenlandsk eksamen. Det betyder, at ansøgerne får ganget deres eksamensgennemsnit med 1,08, hvis de søger optagelse i kvote 1 med en adgangsgivende eksamen, der er maksimalt to år gammel. Ansøgere med udenlandske og internationale eksaminer, der omregnes til dansk 7-trinsskala, og hvor ansøgeren selv kan bestemme tidspunktet for den adgangsgivende eksamen, får kun tildelt bonus, såfremt den adgangsgivende eksamen er gennemført på den normerede tid.

¹ Der henvises til eksamenshåndbogen på [ufm.dk](http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/anerkendelse-og-dokumentation/find-vurderinger/eksamenshaandbogen/lande-og-eksaminer): <http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/anerkendelse-og-dokumentation/find-vurderinger/eksamenshaandbogen/lande-og-eksaminer>

Ansøgere med udenlandske eksaminer, der ikke kan omregnes, vurderes udelukkende i kvote 2.

Kvote 2: Her optages ansøgerne på kvalifikationer udover deres karaktergennemsnit. Det kan f.eks. være uddannelse, erhvervsarbejde, frivilligt arbejde, højskoleophold eller udlandsophold, der lægges vægt på i kvote 2, ofte i kombination med et krav om en motiveret ansøgning. Ansøgere i kvote 2 vurderes på baggrund af en samlet helhedsvurdering. På nogle uddannelser optages der udelukkende i kvote 2 via en optagelsesprøve.

Fordelingen af pladser mellem kvote 1 og kvote 2 varierer mellem de forskellige typer af videregående uddannelser. På akademiske bacheloruddannelser optages hovedparten af ansøgerne typisk i kvote 1, mens der på professionsbacheloruddannelserne og erhvervsakademiuddannelserne typisk er en mere ligelig fordeling af pladserne mellem kvote 1 og kvote 2.

4.2 Ansøgnings- og optagelsesprocedure

Fristen for at søge ind via kvote 1 er d. 5. juli kl. 12, mens fristen for at søge ind via kvote 2 er den 15. marts kl. 12. Fristen d. 15. marts gælder dog også for ansøgere, som har en international eller udenlandsk eksamen, herunder ansøgere med en IB-eksamen, uanset om de ønsker at blive vurderet i kvote 1 eller i begge kvoter.

Den tidligere ansøgningsfrist for ansøgere med en international eller udenlandsk eksamen skyldes udelukkende, at uddannelsesinstitutionerne har behov for længere tid til at behandle disse ansøgninger. Institutionerne skal eksempelvis vurdere, om ansøgere skal sagsbehandles i både kvote 1 og 2 eller udelukkende i kvote 2, foretage omregning af ansøgerens karaktergennemsnit for at kunne indplacere denne på den danske karakterskala i forhold til kvote 1, samt foretage en vurdering af fagniveauer. Det, at der søges før det endelige eksamensbevis foreligger, er uden betydning for optaget, idet eksamensresultaterne indhentes efterfølgende.

Den 28. juli, når uddannelsesinstitutionerne har færdigbehandlet ansøgningerne og pladserne er fordelt i Den Koordinerede Tilmelding, får ansøgerne et pladstilbud fra en uddannelsesinstitution eller samlet afslag fra Den Koordinerede Tilmelding, hvis de ikke kunne tilbydes plads på nogen af de søgte uddannelser.

Udover optagelsesrunden om sommeren, optager nogle uddannelsesinstitutioner også ansøgere i 2. runde og til vinter.

4.3 Vejledning om videregående uddannelse til elever på IB-skolerne

Studievalgcentre tilbyder vejledning om valg af videregående uddannelse til primært danske gymnasieelever, herunder IB-eleverne.

Studievalgsvejledning skal gøre det muligt for den enkelte elev at foretage det rigtige uddannelses- og erhvervsvalg. Vejledningen ydes både individuel, gruppevis og kollektivt ved, at en Studievalgsvejleder tager ud på den enkelte skole og afholder vejledningsarrangementer, hvoraf de fleste er obligatoriske for eleverne.

Alle danske gymnasieskoler har en fast Studievalgsvejleder tilknyttet, som jævnligt er på skolen.

Dette gælder også de gymnasiale uddannelsesinstitutioner, der udbyder IB. Her modtager IB-elever den vejledning, der tilbydes af Studievalg (på engelsk) med særligt blik for, at IB-eleverne kan have vanskeligt ved at orientere sig i det danske optagelsessystem og særligt de specifikke adgangskrav.

Hvis man har spørgsmål til f.eks. specifikke adgangskrav til en uddannelse, kan man kontakte Studievalg via telefon og e-mail, ligesom man kan finde information på ug.dk, der også har information på engelsk ligesom de enkelte uddannelsesinstitutioner.

Derudover kan man også tage kontakt til eVejledningen, som er et tilbud til alle, der har brug for vejledning om uddannelse og job i Danmark. eVejledningen vejleder via chat, telefon og mail og har tilbud om digitale møder med aktuelle temaer, f.eks. om ansøgning og optagelse på de videregående uddannelser. Dette digitale møde tilbydes også på engelsk op mod ansøgningsfristen 15. marts. eVejledningen har desuden aften- og weekendåbent.

Eksamenshåndbogen på ufm.dk giver desuden beskrivelser og vurderinger af udenlandske gymnasiale eksaminer og fagniveauer, herunder IB. Den er primært et vejledende opslagsværk til brug i forbindelse med behandling af ansøgninger om optagelse på de videregående uddannelser, men anvendes også af vejledere i Studievalg og eVejledning og kan også anvendes af ansøgere selv.

5. Optagelse af IB-ansøgere på danske videregående uddannelser

Dette kapitel viser, at blandt de ansøgere, der opfylder adgangskravene til de ansøgte videregående uddannelser, så er der lidt færre med en IB eksamen, der bliver optaget på en videregående uddannelse end med en dansk gymnasial eksamen.

En større andel af IB-ansøgerne bliver dog afmeldt, og dermed ikke optaget på en videregående uddannelse, sammenlignet med ansøgere med en dansk gymnasial eksamen. En ansøgning bliver afmeldt, når den enten ikke opfylder alle adgangskrav eller hvis ansøgeren annullerer ansøgningen i processen. Det er dermed manglende opfyldelse af uddannelsesspecifikke eller optagelsesmæssige krav, der betyder, at IB-ansøgere har større risiko for ikke at blive optaget på en videregående uddannelse. Dette forhold kan potentielt skyldes, at ansøgere med en IB mangler viden om formelle krav til dokumentation, hvad der udgør en adgangsgivende eksamen, ansøgningsfrister eller lokale og specifikke adgangskrav.

Kapitel viser også, at studerende på de videregående uddannelser med henholdsvis en IB og en dansk gymnasial baggrund præsterer relativt ens på de videregående uddannelser for så vidt angår gennemførelstid, frafald og overgang til beskæftigelse efter studierne.

5.1 Ansøgning og optagelse på videregående uddannelser

En del kritik fra IB-elever, forældre til elever samt andre IB-interessenter har gået på, at personer med en IB gymnasial uddannelse har dårligere optagelsesmuligheder på de danske videregående uddannelser sammenlignet med personer med en dansk gymnasial uddannelse. Uddannelses- og Forskningsministeriet har derfor analyseret IB-ansøgere's mulighed for optagelse på danske videregående uddannelser samt deres søgemønstre i forbindelse med ansøgninger til danske videregående uddannelser.

5.1.1 Mulighed for optagelse på videregående uddannelser

I 2016 søgte 94.759 personer en dansk videregående uddannelse via Den Koordinerede Tilmelding. Godt 68.251, svarende til 72 procent af ansøgerne, søgte på baggrund af en dansk gymnasial eksamen, mens knapt 1.260, svarende til 1,3 procent af ansøgerne, søgte på baggrund af en IB. Næsten 79 procent af IB ansøgerne havde taget deres uddannelse i Danmark, mens de resterende 21 procent havde taget deres IB uddannelse i udlandet.

Af de omtrent 68.251 ansøgere med en dansk gymnasial eksamen blev 86 procent (svarende til godt 58.672) optaget på en uddannelse i 2016 (tabel 5.1). Tilsvarende blev 64 procent (svarende til 810) af ansøgerne med en IB optaget. Som det fremgår af tabellen, er andelen af optagne større for ansøgere med en IB taget i Danmark (66 procent) end for ansøgerne med en IB taget i udlandet (57 procent).² Det bemærkes, at andelen af optagne og afviste ansøgere er relativt ens i årene 2013- 2016 for alle ansøgergrupperne.

². Uddannelses- og Forskningsministeriet har i 2016 taget et nyt it-system i brug og arbejder med at etablere et datavarehus. Begge dele øger datakvaliteten om de optagne. Justeringer i dataudtræksmetoder og definitioner er også ført tilbage på de historiske år, så muligheden for analyser over tid fastholdes. I de nye tabeller anvendes oplysninger fra datavarehuset, hvorfor tabellerne afviger fra tidligere versioner. Afvigelse ses især for oplysninger for 2014.

Tabel 5.1

Optagne og ikke-optagne 1. prioritetsansøgere fordelt på adgangsgivende eksamen, antal ansøgere og pct., 2013- 2016

	2013		2014		2015		2016	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Dansk gymnasial eksamen								
Ansøgere	68.925	100	70.281	100	72.257	100	68.251	100
Optagne (inkl. standby)	56.465	82	56.943	81	58.009	80	58.672	86
Ikke-optagne (ekskl. standby)	12.460	18	13.338	19	14.248	20	9.579	14
- Heraf afviste	7.494	11	8.651	12	9.253	13	6.016	9
- Heraf afmeldte	4.966	7	4.687	7	4.995	7	3.563	5
IB i alt								
Ansøgere	1.279	100	903	100	1.450	100	1.260	100
Optagne (inkl. standby)	724	57	530	59	777	54	810	64
Ikke-optagne (ekskl. standby)	555	43	373	41	673	46	450	36
- Heraf afviste	122	10	94	10	151	10	121	10
- Heraf afmeldte	433	34	279	31	522	36	329	26
IB i DK								
Ansøgere	973	100	727	100	1.151	100	997	100
Optagne (inkl. standby)	564	58	437	60	641	56	660	66
Ikke-optagne (ekskl. standby)	409	42	290	40	510	44	337	34
- Heraf afviste	99	10	80	11	127	11	98	10
- Heraf afmeldte	310	32	210	29	383	33	239	24
IB i udland								
Ansøgere	306	100	176	100	299	100	263	100
Optagne (inkl. standby)	160	52	93	53	136	45	150	57
Ikke-optagne (ekskl. standby)	146	48	83	47	163	55	113	43
- Heraf afviste	23	8	14	8	24	8	23	9
- Heraf afmeldte	123	40	69	39	139	46	90	34

Anm.: *Ikke oplyste dækker over ikke-optagne, hvor det ikke er oplyst, om de er afmeldt eller afvist.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af 1.prioritetsansøgninger fra Den Koordinerede

For de ikke-optagne, er det muligt at skelne mellem om en ansøger bliver afmeldt eller afvist. Det fremgår af tabel 5.1, at 9 procent af ansøgere i 2016 med en dansk gymnasial eksamen og en IB taget i udlandet blev afvist, mens den tilsvarende andel af afviste med en IB taget i Danmark var 10 procent.

En afvist ansøger opfylder adgangskravene til den søgte uddannelse, men ansøgeren afvises, da dennes eksamensgennemsnit fra den adgangsgivende eksamen ikke er tilstrækkeligt højt til at opnå optagelse i kvote 1 på nogen af de søgte uddannelser eller fordi ansøgeren ikke efter en individuel vurdering har kunnet tilbydes en plads i kvote 2. En afvist ansøger er derfor en kvalificeret ansøger, der ikke kan optages, da der er et begrænset antal pladser på de søgte uddannelser.

Til forskel fra afviste ansøgere, så er en afmeldt ansøger en ikke-kvalificeret ansøger, der ikke opfylder alle adgangskrav eller selv har annulleret sin ansøgning i processen. En afmeldt ansøger kan ikke optages på uddannelsen uanset antallet af studiepladser og uanset deres eksamensgennemsnit.

Som det fremgår af tabel 5.1, så afmeldes IB-ansøgere i langt højere grad end ansøgere med en dansk gymnasial eksamen. At færre IB ansøgere optages på de danske videregående uddannelser skyldes derfor primært, at ansøgerne ikke lever op til kravene til at blive optaget på en given uddannelse.

Dette illustreres klart, når man ser på sandsynligheden for at blive optaget på en videregående uddannelse blandt optagelsesberettigede ansøgere (tabel 5.2), dvs. ansøgere fratrasket afmeldte. Som det fremgår af tabellen, blev 87 pct. af de optagelsesberettigede ansøgere med en dansk gymnasial eksamen optaget i 2016, mens 78 pct. af de optagelsesberettigede ansøgere med en IB blev optaget. Heraf blev 78 pct. af de optagelsesberettigede ansøgere med en IB taget i Danmark og 80 pct. af de optagelsesberettigede ansøgere med en IB taget i udlandet optaget. Resultaterne viser, at når IB-ansøgere opfylder kravene til at søge ind på en given videregående uddannelse, er der lidt færre med en IB eksamen, der bliver optaget på en videregående uddannelse end med en dansk gymnasial eksamen.

Tabel 5.2

Optagne og ikke-optagne blandt optagelsesberettigede 1.prioritetsansøgere fordelt på adgangsgivende eksamen, antal optagelsesberettigede ansøgere og pct., 2015 og 2016

	2015		2016	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Dansk gymnasial eksamen				
Optagelsesberettigede ansøgere	67.262	100	67.604	100
Optagne	58.009	86	58.657	87
Afviste	9.253	14	8.947	13
IB i alt				
Optagelsesberettigede ansøgere	929	100	1.033	100
Optagne	777	84	810	78
Afviste	151	16	223	22
IB i DK				
Optagelsesberettigede ansøgere	769	100	845	100
Optagne	641	83	660	78
Afviste	127	17	185	22
IB i udland				
Optagelsesberettigede ansøgere	160	100	188	100
Optagne	136	85	150	80
Afviste	24	15	38	20
Anm.: Optagelsesberettigede ansøgere er beregnet som antallet af ansøgere fratrukket afmeldte og uoplyste ikke-optagne ansøgere.				
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af ansøgninger fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT), 2016.				

5.1.2 Årsager til afmeldelse

Det er afgørende at forstå årsagerne til, hvorfor IB-ansøgerne afmeldes, eftersom dette er den primære årsag til, at IB-ansøgere ikke optages i lige så høj grad på de videregående uddannelser som ansøgere med en dansk gymnasial eksamen.

Baseret på institutionernes indberetninger fra 2014 fremgår det, at langt de fleste ansøgninger (over 97 pct.), fra ansøgere med enten en IB eller en dansk gymnasial eksamen, blev afmeldt af en eller flere af følgende grunde (i tilfældig rækkefølge):

- Ansøgeren manglede et specifikt eller lokalt krav, f.eks. A-niveau i matematik eller en minimumskarakter i et fag
- Ansøgeren annullerede selv ansøgningen
- Ansøger bestod ikke optagelsesprøve eller -samtale
- Ansøgningen manglede dokumentation eller andre nødvendige oplysninger

- Ansøger søgte for sent
- Ansøger manglede adgangsgivende eksamensgrundlag eller tilsvarende kvalifikationer.

Tabel 5.3

Årsager til afmeldelse af ansøgere til videregående uddannelser fordelt på adgangsgivende eksamen, pct., 2014

	Dansk gymnasial eksamen	IB i alt	IB taget i Danmark	IB taget i udlandet
	---- Pct. ----			
Mangler enten lokale eller specifikke krav	31	39	41	34
Manglende adgangsgivende eksamensgrundlag eller tilsvarende	15	19	19	19
Afmeldt på grund af manglende oplysninger	13	16	15	19
Ansøger har søgt for sent/efter ansøgningsfristen	4	10	10	10
Ansøger har selv annulleret sin ansøgning	11	6	5	8
Ikke bestået optagelsesprøve/samtale	25	6	7	3
Andet*	1	4	3	6
I alt	100	100	100	100

Anm.: * Andet dækker f.eks. over ansøgere, der skal indskrives på det seneste trin i uddannelsen, og derfor ikke skal optages via KOT, ansøgere, der afgår ved døden eller ansøgere, der politianmeldes for dokumentfalsk.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af institutionernes indberetning af årsager til afmeldelse, 2014.

For de afmeldte ansøgere (en ansøger kan godt være afmeldt på flere prioriteter) er den mest almindelige årsag til afmeldelse *uanset* ansøgergruppe, at ansøgningen ikke opfyldte lokale eller specifikke krav (tabel 5.3). Herudover afmeldes IB-ansøgerne oftest, fordi de mangler et adgangsgivende eksamensgrundlag, ansøgningen mangler oplysninger eller ansøgningsfristen er overskredet. Omvendt viser tabellen, at ansøgere med en dansk gymnasial eksamen oftere selv annullerer deres ansøgninger, mens de også er mere tilbøjelige til ikke at bestå optagelsesprøver og -samtaler.

Grunden til, at en ansøger bliver afmeldt varierer en smule afhængig af, hvilken type uddannelse, der ansøges:

- På erhvervsakademiuddannelserne gælder det, at IB-ansøgere i højere grad afmeldes, fordi ansøgningen mangler oplysninger eller ansøgeren har søgt for sent. Sammenlignet med ansøgere med en dansk gymnasial eksamen afmeldes IB-ansøgerne dog langt sjældnere på grund af manglende lokale eller specifikke krav.
- På professionsbacheloruddannelserne bliver ansøgere med en IB oftest afmeldt, fordi ansøgerne ikke lever op til de lokale eller specifikke krav eller de mangler et adgangsgivende eksamensgrundlag. Sammenlignet med ansøgere med en dansk gymnasial uddannelse bliver de til gengæld sjældnere afmeldt på grund af ikke-bestået optagelsesprøve eller optagelsessamtale.
- På universitetsuddannelserne bliver både ansøgere med en IB og ansøgere med en dansk gymnasial eksamen oftest afmeldt på grund af manglende lokale og specifikke krav. Ansøgere med en IB bliver også oftere afmeldt, fordi de har søgt for sent eller mangler et adgangsgivende eksamensgrundlag.

Resultaterne viser, at årsagerne til, at IB-ansøgerne oftere afmeldes er manglende overholdelse af eller viden om formelle krav til dokumentation, hvad der udgør en adgangsgivende eksamen, ansøgningsfrister samt lokale og specifikke adgangskrav.

5.1.3 Ansøgninger og søgeadfærd

Sandsynligheden for optagelse afhænger også af den søgte uddannelse. Da visse uddannelser er adgangsbegrænsede med høje adgangskvotienter, har søgeadfærden blandt ansøgerne også stor betydning for muligheden for at blive optaget på en uddannelse.

En analyse af 1. prioritetsansøgningerne til videregående uddannelser i 2016 viser, at ansøgere med en IB taget i Danmark i højere grad søgte akademiske bacheloruddannelser sammenlignet med de to andre ansøgergrupper (tabel 5.4). Derimod søgte en større andel af ansøgere med en IB taget i udlandet erhvervsakademiuddannelser sammenlignet med de øvrige ansøgergrupper. Dette forhold påvirker ansøgernes mulighed for optagelse, da væsentligt flere akademiske bacheloruddannelser end erhvervsakademiuddannelser har adgangskvotienter.

Tabel 5.4

1. prioritetsansøgninger fordelt på uddannelsestype og adgangsgivende eksamen, pct., 2016

	Dansk gymnasial eksamen	IB i DK	IB i udland
	Pct.		
Erhvervsakademiuddannelse	11	15	31
Kunstnerisk uddannelse	2	3	4
Professionsbacheloruddannelse	38	19	34
Akademisk bacheloruddannelse	48	63	32
I alt	100	100	100

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af data fra Den Koordinerede Tilmelding 2016.

Tabel 5.5 viser desuden, at der er væsentlige forskelle i ansøgergruppernes søgeadfærd for så vidt angår adgangskvotienten på den uddannelse, som ansøgeren havde som 1. prioritet i 2016. For det første søgte IB-ansøgere i højere grad ind på uddannelser uden adgangskvotient sammenlignet med ansøgere med en dansk gymnasial eksamen. Dette forhold burde alt andet lige give ansøgere med en IB eksamen gode muligheder for at blive optaget på en videregående uddannelse, så længe de opfylder adgangskravene til den eller de søgte uddannelser.

Tabel 5.5

1. prioriteringsansøgere fordelt på adgangsgivende eksamen og 1. prioritetskvalitet, pct., 2016

	Dansk gymnasial eksamen	IB i DK	IB i udlandet
	Pct.		
	100	100	100
Kvalitet 10 eller mere	14	27	16
Kvalitet 2-6,9	29	15	16
Kvalitet 7-9,9	32	28	22
Ingen adgangskvalitet	18	22	33
Intet kvotesystem*	7	9	12
Ikke oplyst	0	0	1

*'Intet kvotesystem' dækker over uddannelser, hvor alle optages gennem kvote 2 eller uddannelser, som benytter et andet system end kvote1 og kvote 2. Her optages altså ikke på baggrund af eksamensgennemsnit.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af data fra Den Koordinerede Tilmelding.

For det andet søgte en væsentligt større andel af ansøgere med en IB taget i Danmark ind på en uddannelse med en adgangskvalitet på 10 eller derover i deres 1. prioritetsansøgning sammenlignet med de to andre ansøgergrupper. Denne forskel er i særdeleshed markant for ansøgninger til akademiske bacheloruddannelser. I 2016 søgte 27 pct. af 1. prioriteringsansøgere med en IB taget i Danmark ind på en uddannelse med en adgangskvalitet på 10 eller mere, mens det tilsvarende gjaldt for 14 pct. af ansøgere med en dansk gymnasial uddannelse og 16 pct. af ansøgere med en IB fra udlandet.

Selvom adgangskvaliteten først kendes efter årets optagelsesrunde, er adgangskvaliteten året før ofte et godt pejlemærke for, hvor årets adgangskvalitet vil komme til at ligge. Ansøgerne har derfor mulighed for på forhånd at undersøge, hvorvidt deres eksamensgennemsnit er højt nok til at have en realistisk mulighed for at blive optaget på en given uddannelse.

Med udgangspunkt i ansøgninger til et af de mest søgte studier, nemlig Medicin, ses det dog, at en større andel af IB-ansøgere (både IB fra Danmark og udlandet) ikke har de nødvendige eksamensgennemsnit til at blive optaget på uddannelsen (tabel 5.6). For at blive optaget på Medicin i kvote 1 i 2016 skulle man have et eksamensgennemsnit (inkl. evt. bonus for tidlig studiestart på 1,08) på mellem 10,7 og 11,1 alt efter søgt institution.

Tabel 5.6

Ansøgere (uanset prioritet) til Medicinstudiet, fordelt på søgt institution og ansøgerens eksamensgennemsnit, adgangskvalitet og andel i pct., 2016

	Københavns Universitet (adgangskvalitet 2016: 11,1)	Syddansk Universitet (adgangskvalitet 2016: 10,7)	Aalborg Universitet (adgangskvalitet 2016: 10,8)	Aarhus Universitet (adgangskvalitet 2016: 10,9)
Dansk gymnasial eksamen	100	100	100	100
Eksamens gns. 10+	52	37	45	47
Eksamens gns. 2-6.9	12	15	12	7
Eksamens gns. 7-9.9	32	43	38	39
Ingen oplysninger	3	5	5	7
IB i alt	100	100	100	100

Eksamens gns. 10+	25	15	20	19
Eksamens gns. 2-6.9	10	7	13	0
Eksamens gns. 7-9.9	25	31	17	24
Ingen oplysninger	40	46	50	57
Anm.: Da kun et meget lille antal ansøgere med en IB taget i udlandet har søgt Medicin, behandles ansøgere med en IB taget i Danmark eller udlandet ikke separat i denne tabel.				
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af ansøgninger fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT), 2016.				

Som det fremgår af tabellen, søgte en større andel af ansøgerne med en dansk gymnasial eksamen på baggrund af et eksamensgennemsnit på 10 eller mere sammenlignet med ansøgere med en IB. Tilsvarende søgte en mindre del af ansøgerne med en dansk gymnasial eksamen på baggrund af eksamensgennemsnit *ingen oplysninger* sammenlignet med ansøgere med en IB. Dette forhold ses uanset søgt institution.

Dette eksempel antyder, at nogle IB-ansøgere har en tendens til at søge meget adgangsbegrænsede videregående uddannelser, selvom de ikke har de krævede adgangsgivende gennemsnit. Resultaterne skal dog tolkes med forbehold, da der mangler oplysninger om eksamensgennemsnit for en del ansøgere.

5.2 Præstationer på de videregående uddannelser og efter dimittering

Uddannelses- og Forskningsministeriet har undersøgt, hvordan studerende fra henholdsvis en dansk og en IB gymnasial uddannelse klarer sig på de videregående uddannelser og efterfølgende på arbejdsmarkedet. Her sammenlignes de to populationer på baggrund af gennemførelsestid, frafald samt dimittendledighed. Grundet datamæssige begrænsninger har det kun været muligt at analysere disse parametre for personer med en IB taget i Danmark. Disse sammenlignes i det følgende med personer, som har en dansk studentereksamen (stx).

Mens tabel 5.2 i forrige afsnit viste, hvordan ansøgningerne fra ansøgere med henholdsvis en dansk og en IB-eksamen på de videregående uddannelser fordelte sig på uddannelsestyper, viser tabel 5.7 den faktiske fordeling af studerende på videregående uddannelser.

Tabel 5. 7

Bestand af studerende fordelt på uddannelsestype og afgangseksamenstype, pct. og antal, 2013- 2016

	Erhvervsakademiuddannelse	Professionsbacheloruddannelse	Akademisk bacheloruddannelse	I alt
Pct.				
Stx	6	35	59	100
IB i DK	12	20	68	100
Antal				
Stx	17.890	103.341	176.614	297.845
IB i DK	303	526	1777	2606

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks elevregister 2016.

Som det fremgår af tabellen, læser en større andel af studerende med en IB-eksamen en erhvervsakademiuddannelse sammenlignet med andelen af studerende med en dansk stx. For professionsbacheloruddannelserne er billedet omvendt, da andelen af studerende med en stx er større end andelen af studerende med en IB taget i Danmark. Disse forhold er i overensstemmelse med forskellene i de to gruppers søgemønstre til hhv. erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelserne (tabel 5.2). For så vidt angår andelen af studerende på universitetsuddannelserne, er fordelingen mere ensartet, da 59 pct. af stx studerende og 68 pct. af studerende med en IB taget i Danmark studerer på en akademisk bacheloruddannelse.

5.2.1 Gennemførelsestid

Tabel 5.8 viser den gennemsnitlige gennemførelsestid blandt personer, der har gennemført en videregående uddannelse i perioden 2012-2016 fordelt på stx og IB taget i Danmark. Ser man på 2016, så har personer med en IB taget i Danmark haft en kortere gennemsnitlig gennemførelsestid på erhvervsakademi- og akademiske bacheloruddannelser i forhold til personer med en stx, som til gengæld har haft en relativ kortere gennemsnitlig gennemførelsestid på professionsbacheloruddannelser sammenlignet med personer med IB taget i Danmark.

Tabel 5.8

Gennemsnitlig gennemførelsestid blandt personer der har gennemført en videregående uddannelse, antal måneder og dimittender, 2012- 2016

	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Erhvervsakademiuddannelse	Antal måneder					Antal dimittender				
STX	24,7	24,8	24,2	24,3	24,5	1292	1415	1566	1617	1930
IB taget i DK	25,6	27,6	23,3	23,9	23,5	8	24	18	21	24
Professionsbachelor uddannelse										
STX	44,6	43,7	44	44	44	5093	5746	6226	6544	6604
IB taget i DK	43,1	39	47	39,9	45,3	9	9	12	7	17
Akademisk bacheloruddannelse										
STX	38,1	37,6	37,4	37,3	37,1	9133	10274	10903	11304	12459
IB taget i DK	38,7	35,2	37,4	37,1	35,6	44	70	87	79	108

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks elevregister 2016.

Ses der på tværs af perioden 2012- 2016 veksler billedet over gennemførelsestiden imidlertid. I 2016 gennemførte personer med en IB f.eks. en akademisk bacheloruddannelse hurtigere end personer med en stx, mens personer med en stx gennemførte en professionsbacheloruddannelse hurtigere end personer med en IB. For hele perioden ses der et relativt fald i den gennemsnitlige gennemførelsestid for både personer med en stx og IB, når det kommer til erhvervsakademiske uddannelser.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at populationerne af fuldførte personer med en IB adgangsgivende eksamen på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser er relativt små, hvorfor resultaterne skal fortolkes med forsigtighed.

Resultaterne indikerer dog, at de to populationer præsterer relativt ens, når de vurderes på gennemførelsestid. På denne baggrund kan det derfor ikke påvises, at personer med en IB taget i Danmark klarer sig bedre end studerende med en stx.

5.2.2 Frafald

Tabel 5.9 viser afbrud blandt studerende med henholdsvis en stx og en IB adgangsgivende eksamen, der var påbegyndt en videregående uddannelse i perioden 2012-2015.

Tabel 5.9

Frafald blandt studerende, der har påbegyndt en videregående uddannelse i perioden 2012- 2015, pct. og afbrudte studerende, 1.-3. år efter påbegyndt uddannelse

	1. år	2. år	3. år	1. år	2. år	3. år
	Antal afbrudte			Pct. afbrudte		
Erhvervsakademiuddannelser						
Stx	1785	1875	1309	18	26	29
IB	33	34	20	21	32	33
Professionsbachelor uddannelser						
Stx	4505	4921	3779	13	19	22
IB	24	38	31	13	30	40

Akademiske bacheloruddannelser						
Stx	10185	11940	9120	15	24	28
IB	96	109	80	15	23	26

Anm.: Populationerne er ikke identiske i de tre søjler, der angiver antal år i afbrudt uddannelse. Første kolonne indeholder alle afbrudte studerende på 1. år, som startede deres uddannelse i hhv. 2012, 2013, 2014 og 2015. Anden kolonne indeholder 2. års afbrud for kohorterne 2012 og 2013, mens tredje kolonne indeholder 3. års afbrud for 2012 kohorten.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks elevregister 2016.

Som det fremgår af tabel 5.9, har studerende med en stx baggrund et lavere frafald på 1., 2. og 3. år på de erhvervsakademiske uddannelser. På professionsbacheloruddannelserne er frafaldet konsekvent højere blandt studerende med en IB baggrund sammenlignet med studerende med stx baggrund. For så vidt angår studerende på akademiske bacheloruddannelser fremgår det, at studerende med en stx henholdsvis en IB afbryder omtrent lige ofte indenfor de tre første studieår.

Analysen af frafald kan således ikke påvise, at studerende med en IB taget i Danmark klarer sig bedre end studerende med en stx. Det skal dog bemærkes, at beregningsgrundlaget for frafaldsandelene blandt studerende med en IB er baseret på et væsentligt mindre datagrundlag. Især 3.-årsfrafaldet på såvel erhvervsakademiske uddannelser og professionsbacheloruddannelser er baseret på relativt små populationer.

5.2.3 Ledighedsgrad

En sidste analyse af de to grupper studerende fokuserer på dimittendernes evne til at komme i beskæftigelse. I den forbindelse vises i tabel 5.10 ledigheden i 4. til 7. kvartal for personer, som dimitterede i perioden 2012-2014. Disse ses fordelt på personer med henholdsvis en stx og en IB taget i Danmark.

Tabel 5. 10

Gennemsnitlig ledighedsgrad 4.-7. kvartal blandt dimittender fordelt på kvartal efter fuldførelse og adgangsgivende eksamen, ledighedsgrad og antal dimittender, dimittendår 2012-2014

	4. kvartal	5. kvartal	6. kvartal	7. kvartal	Dimittender 2012-2014
	--- Ledighedsgrad ---				Antal
Stx	0,12	0,10	0,08	0,08	53.518
IB taget i Danmark	0,15	0,15	0,12	0,11	253

Anm.: Ledighedsgraden er baseret på Danmarks Statistiks bruttoledighed.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks elevregister og bruttoledighedsopgørelse.

Som det fremgår af tabellen, falder ledigheden generelt henover kvartalerne efter fuldført uddannelse. Derudover ses det, at den gennemsnitlige ledighed blandt personer med en IB taget i Danmark er en smule højere set i forhold til personer, der har en stx som adgangsgivende ungdomsuddannelse.

Resultaterne fra ledighedsanalysen påviser således ikke, at studerende med en IB taget i Danmark klarer sig bedre på det danske arbejdsmarked end studerende med en stx.

6. Sammenligning af bestå-krav og fag

Der er kun ét bestå-krav i en dansk studentereksamen, mens der er en række forskellige krav, som skal være opfyldt for at bestå en IB-eksamen. Samtidig indeholder en IB-eksamen seks fag, mens der indgår op til 12-16 fag i en dansk gymnasial eksamen. Det vurderes, at de samlede bestå-krav er markant anderledes og mere komplekse for en IB-eksamen end en dansk studentereksamen.

IB-uddannelsen og en dansk gymnasial uddannelse er grundlæggende forskellige, og det er derfor ikke muligt "én til én" at overføre de enkelte betingelser for at bestå en IB eksamen til en dansk gymnasial eksamen.

Der er foretaget en sammenligning af kravene til at bestå skriftlige prøver fra 2016 i udvalgte fag på IB med kravene til at bestå i tilsvarende fag i de danske gymnasiale uddannelser på hhv. High Level (HL) og A-niveau. Sammenligningen, som repræsenterer et kvalificeret skøn, viser at:

- prøven i matematik på IB svarer til bestå-kravet i den danske prøve.
- prøven i fysik på IB vurderes at have højere eller mindst de samme bestå-krav som i den danske prøve.
- prøven i spansk på IB samlet set har et højere bestå-krav end den danske prøve.
- prøven i tysk på IB svarer til bestå-kravet i tysk fortsættersprog.

6.1 Sammenligning af bestå-krav i IB med det danske bestå-krav (2,0)

En dansk adgangsgivende eksamen er bestået med et eksamensgennemsnit på mindst 2,0. Der er ikke yderligere krav, som skal være opfyldt for at bestå den samlede eksamen. Undervisningsministeriet har ikke opgørelser over antallet af elever, som ikke består en dansk adgangsgivende eksamen, men det formodes, at en ret lille andel af eleverne ikke består. Det formodede begrænsede antal elever, som ikke består, hænger formentligt sammen med, at størstedelen af de elever, som er i farezonen for ikke at bestå, går om eller falder fra uddannelsen inden den endelige eksamen. Det bemærkes, at et gennemsnit fra en bestået studentereksamen ikke kan forbedres i modsætning til f.eks. et IB-Diploma.

For at bestå en IB-eksamen skal eleven have opnået mindst 24 point i alt inkl. bonus og efter fradrag af strafpoint (penalty point). Det maksimale antal point er 45. Ifølge IBO opfyldte 20,6 procent af kandidaterne ikke betingelserne for at få udstedt et IB-Diploma i maj 2016.

IB-elever består ikke deres eksamen, hvis en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

1. CAS Activities er ikke gennemført.
2. Eleven har fået færre end 24 point.
3. Eleven har fået karakteren N i TOK, EE eller andet fag (a contributing subject).
4. Karakteren E er givet i både TOK og EE.
5. Karakteren 1 (grade 1) er givet i et fag.
6. Karakteren 2 er givet tre eller flere gange (HL og SL).
7. Karakteren 3 eller lavere er givet fire eller flere gange (HL og SL).
8. Eleven har fået færre end 12 point i HL-fag (ved fire fag medregnes de tre fag med de højeste karakterer).
9. Eleven har fået færre end 9 point i SL-fag (ved to fag er kravet mindst 5 point).

Elever med mellem 24 og 27 point må desuden ikke have nogen af nedenstående "ikke opfyldte krav" (failing conditions):

10. Karakteren 2 er givet en eller flere gange på HL.
11. Eleven har gennemført tre HL-fag og fået færre end 12 point i alt i de tre fag.
12. Eleven har gennemført 3 SL-fag og fået færre end 9 point i alt i de tre fag.

Sammenlignet med kravene til at bestå en dansk eksamen er der således en række supplerende krav, som skal være opfyldt for at bestå en IB-eksamen. En IB-elev, som har opnået mere end 24 point, vil således ikke bestå sin eksamen, hvis en eller flere af de øvrige betingelser ikke er opfyldte. Dette må formodes at være den væsentligste årsag til, at en langt større andel af IB-eleverne ikke består eksamen sammenlignet med elever med en dansk eksamen.

6.2 Vurdering af effekten, hvis kravene til at bestå en IB eksamen blev overført direkte til en dansk eksamen

IB-uddannelsen og en dansk gymnasial uddannelse er grundlæggende forskellige, og det er derfor ikke muligt "én til én" at overføre de enkelte betingelser for at bestå en IB eksamen til en dansk gymnasial eksamen.

Det fremgår af tabel 6.1 nedenfor, hvilke betingelser for at bestå en dansk eksamen, der skønsmæssigt ville svare til betingelserne for at bestå en IB-eksamen. Der er i sammenstillingen ikke taget højde for, at der som nævnt er væsentligt flere fag og karakter i de danske gymnasiale eksamener og at kravene derfor ikke ”relativt” er sammenlignelige. Dette gælder f.eks. i forhold til nr. 6, hvor der i IB er givet karakteren 2 i 3 eller flere fag. Det er i halvdelen eller flere af de fag, der indgår. Relativt svarer det til, at der er givet 00 i 6-7 fag i en dansk eksamen.

Tabel 6.1

Skønsmæssig sammenligning af bestå-betingelser

	Hvis en af følgende betingelser er opfyldt, er IB eksamen ikke bestået	Ville skønsmæssigt svare til et dansk krav
1	CAS Activities er ikke gennemført	Fag eller obligatoriske aktiviteter (f.eks. dansk-historieopgaven) er ikke gennemført
2	Eleven har fået færre end 24 point	Gennemsnittet er under 2.0
3	Eleven har fået karakteren N i TOK, EE eller andet fag (contributing subject)	Fag eller obligatoriske aktiviteter (f.eks. dansk-historieopgaven) er ikke gennemført
4	Karakteren E er givet i både TOK og EE	Kan ikke modsvares af et dansk krav
5	Karakteren 1 (grade 1) er givet i et fag	Der er givet -3 i et fag
6	Karakteren 2 er givet tre eller flere gange (HL og SL)	Der er givet 00 mindst tre gange
7	Karakteren 3 eller lavere er givet fire eller flere gange (HL og SL)	Der er givet 02 eller lavere mindst fire gange
8	Eleven har fået færre end 12 point i Higher Level fag (ved fire fag medregnes de tre fag med de højeste karakterer)	Gennemsnittet af karaktererne på A-niveau er under 4.0
9	Eleven har fået færre end 9 point i Subsidiary Level fag (ved to fag er kravet mindst 5 point)	Gennemsnittet af karaktererne på B- og C-niveau er under 2.0
	Yderligere forudsætninger, hvis det samlede pointtal ligger mellem 24 og 27	Gennemsnittet er under 4,3 (gældende omregning)
10	Karakteren 2 er givet en eller flere gange på Higher Level	Der er givet 00 i et fag på A-niveau
11	Eleven har gennemført tre Higher Level fag og fået færre end 12 point i alt i de tre fag	Gennemsnittet af karaktererne på A-niveau er under 4.0
12	Eleven har gennemført 3 Subsidiary Level fag og fået færre end 9 point i alt i de tre fag	Gennemsnittet af karaktererne på B- og C-niveau er under 2.0
	Hvis en af følgende betingelser er opfyldt, er IB eksamen ikke bestået	Ville skønsmæssigt svare til et dansk krav
1	CAS Activities er ikke gennemført	Fag eller obligatoriske aktiviteter (f.eks. dansk-historieopgaven) er ikke gennemført

6.3 Sammenligning af krav til at bestå fire udvalgte IB-fag med tilsvarende danske prøver

Med henblik på en overordnet sammenligning af kravene til at bestå udvalgte fag på IB med kravene til at bestå i tilsvarende fag i de danske gymnasiale uddannelser, er der foretaget en sammenligning i fagene matematik, fysik, spansk og tysk. De fire fag er udvalgt, fordi de er relativt store fag i uddannelserne, og fordi de indeholder en skriftlig prøve, idet prøven udgør et relativt klart bedømmelsesgrundlag i forhold til de faglige krav og bedømmelseskriterier i forhold til at bestå faget.

Vurderingen er gennemført af Undervisningsministeriets fagkonsulenter i de fire fag på henholdsvis HighER Level (HL) og A-niveau. Vurderingen repræsenterer et kvalificeret skøn.

Tabel 6.2

Sammenligning af krav til at bestå fire udvalgte IB-fag med tilsvarende danske prøver

Fag	IB HL i forhold til dansk A-niveau	Kortfattet vurdering
Matematik	Bestå-kravet i HL svarer til bestå-kravet på A-niveau	Opgavesættene tester bredt, og besvarelserne bedømmes efter de samme principper som i danske opgavesæt. Kravene på HL stemmer overens med kravene på A-niveau.
Fysik	HL vurderes at have højere eller mindst de samme bestå-krav som i A-niveau	Der er et lavere timetal i HL. Der er ligeledes en bred emnekreds, herunder emner, der ikke indgår i A-niveau. De skriftlige prøver i HL kræver ganske stor teknisk dygtighed og paratviden i et ganske omfangsrigt kernestof. Der testes dybt i delemner.
Spansk	HL har samlet set højere bestå-krav end A-niveau	Da HL er et fortsættersprog, der ikke findes i det danske system, er vurderingen foretaget ved at se på SL, der svarer til begynder B-niveau. Bestå-krav her repræsenterer et niveau, som ligger over bestå-kravene ved begynder A-niveau.
Tysk	HL svarer til A-niveau i tysk fortsættersprog	Prøven i HL er uden hjælpemidler og er præget af genkendelige emner. Der prøves i receptive og produktive færdigheder, og opgaverne består af ret små enheder. Tekster kan være simplificerede. Litterære krav er små. Prøven i A-niveau er med hjælpemidler, der prøves i receptive og produktive færdigheder, der prøves i autentiske, ubearbejdede tekster. Der kræves længere, sammenhængende fremstillinger. Litteratur indgår på alle niveauer i faget.

7. Omregning i andre lande

7.1 Omregning i Norge, Sverige, Storbritannien og Tyskland

For at få en forståelse af omregning af IB-karakter i lande, som Danmark traditionelt sammenligner sig med, gennemgås optagelse og omregningen i fire nabolande.

Dette kapitel viser, at udvælgelse af ansøgere til optagelse på en videregående uddannelse, i lighed med Danmark, baserer sig på eksamenskvotienten i Norge, Sverige og Tyskland. Landene har dog supplerende udvælgelsesmuligheder, jf. "högskoleproven" i Sverige og institutionernes adgang til at benytte egne udvælgelsesprincipper i Sverige og Tyskland.

I Storbritannien fastsætter de enkelte institutioner selv deres optagelseskriterier og beslutter, hvorvidt de vil anvende det point-system, som det vejledende og koordinerende optagelsesorgan, The University and College Admissions Service (UCAS), har udarbejdet for britiske og udvalgte andre eksaminer, herunder IB.

I Sverige og Tyskland skal ansøgeren have opnået et IB-Diploma for at søge optagelse på en videregående uddannelse. I Norge kan ansøgerne også optages på baggrund af et IB-Course Result, hvis en række specifikke krav til fag og karakterer er opfyldt. I Storbritannien kræver universiteterne normalt, at ansøgerne har bestået et IB-Diploma og det med et forholdsvis højt pointtal. Ansøgerne skal desuden igennem de sædvanlige optagelsesprocedurer såsom interviews, motiveret ansøgning m.v.

I Sverige baseres omregningen af IB-point på statistik for IB-Diploma og en sammenligning af fraktiler i forhold til de to landes gymnasiale eksamensgennemsnit. Sverige har med virkning fra 1. januar 2017 etableret nye omregningstabeller for de udenlandske eksaminer samt for IB- og European Baccalaureate (EB)-eksaminer. De svenske omregningsmyndigheder Universitets- og Högskolerådet (UHR) har med den nye omregningstabel søgt at imødekomme de særlige karakteristika hos IB-ansøgere inden for de givne omregnings- og lighedsprincipper, således at omregningen baserer sig på IB-resultaterne for elever med et afsluttet IB-Diploma i Sverige, og der sammenlignes med resultaterne i den svenske naturvidenskabelige gymnasieeksamen og med det højeste mulige IB-resultat inden for den givne fraktil.

I Norge anvendes en omregningsmodel, som er udarbejdet af fire norske universiteter i 1993. Den gik oprindeligt ned til 24 point, men er siden justeret, så den nu går ned til 20 point og dermed også omfatter ansøgere med et IB-Course Result, som kan opfylde de specifikke krav.

I både Sverige og Norge har ansøgere med en IB-eksamen således særlige vilkår for omregning.

Tyskland omregner også IB-point, men mens omregningen for de øvrige lande baseres på de statistiske fordelinger af eksamensgennemsnit, sker omregningen i Tyskland ved hjælp af en formel baseret på point mellem 24 og 42. Karaktererne 43 til 45 betragtes som lig 42 og omregnes alle til det højeste tyske eksamensgennemsnit.

I Storbritannien har UCAS udarbejdet en pointskala (Tariff Point) på basis af enkeltfag. Skalaen bygger på en grundig beskrivelse af uddannelsernes opbygning og benchmarking af indhold, omfang og karakterer i forhold til de samme fag på det engelske GCE A- og AS-niveau. De engelske fag er enkeltfagseksamener, hvorfor tilgangen er i tråd med det engelske uddannelses- og optagelsessystem. Det er dog ikke alle institutioner, som bruger tariffen ved behandling af ansøgninger om optagelse.

Tabel 5.1. Sammenligning på tværs af lande

	Grundprincipper for omregning	Særligt for IB	Optagelsesgrundlag	Omregnede IB-point
Sverige	<i>"... att Sökande med betyg från utländsk utbildning så långt det är möjligt ska kunna konkurrera på likvärdiga villkor med sökande med betyg från svensk gymnasial utbildning". Det gäller samtidigt med att "Högskoleverket, precis som nu, i föreskrifter om värdering av utländska betyg så långt som möjligt tar hänsyn till hur lätt eller svårt det är att få ett visst betyg i ett visst land."</i> ³	Ny omregning fra optagelse 2017: IB-Diploma og EB sammenlignes med statistikken for det naturvidenskabelige program og ikke samtlige svenske gymnasieprogrammer. ⁴ IB-Diploma og EB får tillagt meritpoint for udvalgte fag tilsvarende svenske eksaminer, mens øvrige udenlandske eksaminer kompenseres i beregningen af eksamensresultatet.	Mindst 1/3: IB-Diploma omregnet eksamensgennemsnit samt specifikke krav til fag og karakterer Mindst 1/3: IB-Diploma samt Högskoleprov Op til 1/3: IB-Diploma samt institutionsdefinerede udvælgelseskriterier	24-45 point baseret på statistik for IB-Diploma blandt IB-elever med eksamen afsluttet i Sverige
Norge	<i>"Vi ønsker å behandle alle søkere fra samme land likt. Vi gjør derfor ikke forskjell basert på hvilken videregående skole du har gått på, eller eventuell vanskelighetsgrad og nivå på utdanningen"</i> ⁵	IB - og iøvrigt en fransk Baccalaureat - omregnes ikke som øvrige udenlandske og internationale eksamener på baggrund af statistik i Samordnad Opptak (den norske koordinerede tilmelding), men er etableret i Kunnskapsdepartementet (det norske undervisningsministerium).	Optagelse i to kvoter alt efter ansøgers alder og om beviset er forbedret: IB-Diploma og IB-Course Result (20-), hvis følgende er opfyldt; - Mindst 20 point, og - Bestået 3 SL fag og 3 HLFag eller 4 HL fag og 2 SL fag og - Mindst karakteren 3 i 6 fag.	20-45 point baseret på tabel udarbejdet i 1993 med efterfølgende justeringer hertil.
Storbritannien	UCAS; <i>"Tariff is based on a mathematical model: Qualifications of the same size and grading will in principle have the same Tariff Points."</i> ⁶	Benchmarking (UCAS)	Varierer fra universitet til universitet	UCAS: Enkeltfagsomregning (2017 og frem) baseret på benchmarking af IB Higher Level og IB Standard Level fag/opnået karakter. Fag med karakteren 1 eller 2 tildeles ikke Tariff Point.

³ Uppdrag om urval för sökande med utländska betyg, 21.10.2010:

<http://www.regeringen.se/contentassets/acf3d9392b3e4642abod2ba69545ca34/uppdag-om-urval-for-sokande-med-utlandska-betyg>.

⁴ Konsekvensutredning; Föreskrifter om ändring i Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:1) om grundläggande behörighet och urval: Diarienummer 4.1.2-964-16, Universitets- och högskolerådet:

https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/remisser/2016/konsekvensutredningen-002.pdf

⁵ www.samordnaopptak.no/info/om/lover-og-regler/omregningstabeller/

⁶ E-mail fra UCAS, modtaget 9. september 2016.

Tyskland	Der tages udgangspunkt i de faglige krav i den pågældende eksamen i forhold til de krav, som gælder for den tyske gymnasiale eksamen Abitur. ⁷	Ingen særvilkår	Tre kvoter: 1) eksamensgennemsnit, 2) eksamensalder og gennemsnit, 3) institutionsbaserede kriterier. Krav til IB: IB-Diploma samt specifikke krav til fag og karakterer. Som alternativ til de specifikke krav kan der aflægges en tillægsprøve.	24-42 point efter national omregningsmodel.
-----------------	---	-----------------	---	---

7.2 Norge

7.2.1 Optagelse

I Norge koordinerer Samordna Opptak optagelsen til videregående uddannelsesinstitutioner, mens reglerne for optagelse er fastsat af det norske Kunnskapsdepartement. Ansøgere konkurrerer i to kvoter på baggrund af eksamensgennemsnit tillagt point for udvalgte fag i den gymnasiale eksamen og alderen ved ansøgningstidspunktet.

Et IB-Diploma giver generel studiekompetence, det vil sige generel adgang, hvis ansøgeren har taget norsk (Norwegian A eller B) på Standard eller Higher Level. Desuden giver et IB-Course Result generel studiekompetence fra 2009, hvis ansøgeren har taget norsk (Norwegian A eller B) på Standard eller Higher Level, og følgene krav er opfyldt:

- Mindst 20 point i IB-eksamen og
- Bestået 3 SL fag og 3 HLfag eller 4 HL fag og 2 SL fag og
- Karakteren 3 eller bedre i de 6 fag og
- Bestået Theory of Knowledge (TOK) og Extended Essay (EE) og godkendt Creativity, Action and Service (CAS).

Ansøgere med et IB-eksamen, som ikke har taget faget norsk, må tage en eksamen eller prøve i norsk.

7.2.2 Omregning

Samordna Opptak har bemyndigelse fra Kunnskapsdepartementet til at udarbejde omregningstabeller for alle udenlandske og internationale eksamener (inkl. EB) bortset fra IB-eksaminer og Fransk Baccalauréat, som Kunnskapsdepartementet har ansvar for.

Omregningstabellen for IB er udarbejdet af fire norske universiteter først i 1990'erne. Omregningstabellen er ikke baseret på statistik, dog blev den laveste beståkarakter på 24 point omsat til 3,43 hvor det laveste bestågennemsnit i en norsk eksamen er 2,0. Omregningstabellen fra 90'erne er udvidet, så der nu også er karakteromregning for IB-point på 20 til 23. Blandt de 55 IB-ansøgere med et IB-Course Result i 2016 opfyldte 11 betingelserne for at få tildelt generel studiekompetence.

De omregningstabeller, som Samordna Opptak har ansvar for, er baseret på karakterstatistik, enten i form af officiel national statistik eller statistik for eksamensresultater for ansøgere, som har søgt om optagelse gennem Samordna Opptak. Fra de lande, hvor Norge ikke har statistik,

⁷ E-mail fra Zentralstelle für Ausländische Ausbildung/Kultusministerkonferenz i Tyskland modtaget 6. september 2016.

sker omregning på lineær basis. Norge tager ikke "*vanskelighetsgrad og nivå på utdanningen*"⁸ i betragtning for de lande og eksaminer, hvor Samordna Opptak er ansvarlig for omregningstabellen.

7.3 Sverige

7.3.1 Optagelse

Et IB-Diploma giver adgang til videregående uddannelser, hvis det opfylder de krav til svensk, engelsk og eventuelt matematik, som gælder alle ansøgere. Specifikke adgangskrav skal være opfyldt med IB-karakteren 4, dog kun 3 for de naturvidenskabelige fag matematik, fysik, kemi og biologi ⁹.

Et IB-Course Result giver ikke adgang til videregående uddannelse i Sverige.

Studiepladserne i Sverige er opdelt i tre "kvoter": fordeling på baggrund af gennemsnit (mindst 1/3) tilsvarende den danske kvote 1, fordeling på baggrund af resultaterne i en tillægsprøve "Högskoleproven" (mindst 1/3) og fordeling af uddannelsesinstitutionen (op til 1/3).

Ansøgere med svensk eksamen, IB-Diploma og EB får tillagt "meritpoäng" for engelsk, matematik og moderne sprog.¹⁰ Øvrige ansøgere med en udenlandsk eksamen får derimod en "meritpoängskompensation", som øges jo højere det omregnede svenske gennemsnit er.

7.3.2 Omregning

Sverige har med virkning fra 1. januar 2017 etableret nye omregningstabeller for de udenlandske eksaminer samt for IB- og EB-eksaminer. Baggrunden er, at den nye svenske karakterskala fra 2014, som nu har 5 beståkarakterer mod tidligere 3, har givet en større karakterspredning og færre svenske studenter med en top karaktergennemsnit på 20. De nye omregningstabeller betyder for alle udenlandske og internationale eksaminer en mindre "gunstig" omregning på baggrund af den nye svenske karakterstatistik.

Den nye omregningstabel for IB-Diploma (og EB-eksaminer) bygger på følgende:

- Percentilsammenligning med resultaterne i den svenske naturvidenskabelige gymnasieeksamen (NA-program) og ikke som tidligere resultaterne i alle de svenske gymnasiale uddannelser.
- Der sammenlignes med det højeste mulige resultat (inden for den givne fraktil) og ikke det midterste resultat som for andre eksaminer, da højskoleprøven giver et lidt bedre resultat for IB-ansøgere end for ansøgere med en svensk gymnasieeksamen.
- IB-resultaterne for svenske IB'ere og ikke for IB-ere taget i udlandet.

⁸ www.samordnaopptak.no/info/om/lover-og-regler/omregningstabeller/

⁹ <https://bedomningshandboken.uhr.se/utlandska-gymnasiala/alla-lander/international-baccalaureat-ib-fr-om-2014>

¹⁰ <https://antagning.se/globalassets/regelverk-och-anmalningskatalog/uhrfs-2016-05.pdf/>

7.4 Tyskland

7.4.1 Optagelse

Adgang til en videregående uddannelse i Tyskland på baggrund af et IB-Diploma er reguleret via en aftale mellem de tyske delstater via det tyske ministerråd "Kultusministerkonferenz"¹¹. Afgørende for den tyske anerkendelse er, at det konkrete IB-Diploma indeholder samme bredde og niveau som en tysk gymnasial uddannelse, Abitur. IB-Course Result accepteres ikke.

Tyskland stiller indholdsmæssige krav med hensyn til kernefag (sprog, matematik, fysik, kemi og biologi) i forhold til mulige fag i en IB-eksamen. Tyskland anerkender således ikke et IB-Diploma, hvor eleverne kun har læst deres fremmedsprog som begyndersprog. Desuden skal alle fag være bestået med mindst karakteren 4. Hvis ansøgeren har fået karakteren 3 i et enkelt fag, skal ansøgeren have fået mindst karakteren 5 i et andet fag på det tilsvarende niveau og have fået mindst 24 point i den samlede eksamen.

Desuden skal ansøgere med et IB-Diploma, som ikke har haft tysk, bestå en tyskprøve. Endelig skal der være tale om et 12-årigt uddannelsesforløb, det vil sige, at et toårigt IB-Diploma aflagt på grundlag af ni års skoleuddannelse ikke accepteres.

Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, skal ansøgeren enten gå op til en særlig tillægsprøve eller dokumentere at have bestået mindst et års videregående studier.

7.4.2 Omregning

I Tyskland indgår eksamensgennemsnittet som en væsentlig faktor ved tildeling af studiepladser ved uddannelser med adgangsbegrænsning. Optagelse på en uddannelse sker i tre kvoter: 1) eksamensgennemsnit, 2) ventetid (ansøgere med ældst gymnasial eksamen har fortrinsret) og eksamensgennemsnit og 3) uddannelsesinstitutionernes egne udvælgelseskriterier, hvor eksamensgennemsnittet kan indgå som en faktor. For de tre studier medicin, dyrlæge og farmaci, hvor tildelingen af studiepladser sker centralt via Stiftung für Hochschulzulassung, er forholdet mellem de tre kvoter henholdsvis 20, 20 og 60 procent. For øvrige studier med adgangsbegrænsning fastlægges de nærmere kriterier og fordeling af de enkelte tyske delstater.¹²

Karakteromregning sker i Tyskland ud fra en national omregningsformel. Der er tale om en lineær omregning¹³. For et IB-Diploma er omregningsformlen baseret på 24 point som minimumskarakter og 42 point som højeste karakter. Betragtningen er, at den maksimale samlede pointsum for de seks IB-fag er 42. Dette eksamensgennemsnit kan forøges med op til 3 point for aktiviteterne/fagene CAS, TOK og EE, men disse aktiviteter kan ikke genfindes i den tyske gymnasiale eksamen, Abitur, hvorfor 42 til 45 point bliver omregnet til det højeste tyske eksamensgennemsnit på 1.

Tyskland benytter ved omregningen af et eksamensgennemsnit det antal point, som er angivet på IB-Diplomaet.

¹¹ Senest "Vereinbarung über die Anerkennung des "International Baccalaureate Diploma" Diplôme du Baccalauréat International" (Beschluss der Kultusministerkonferenz vom 10.3.1986 i.d.F. vom 01.10.2015) http://www.kmk.org/fileadmin/Dateien/pdf/ZAB/Hochschulzugang_Beschluesse_der_KMK/IB_Diploma_12.pdf.

¹² <http://www.hochschulstart.de/index.php?id=3325>, <http://www.hochschulstart.de/index.php?id=3320>, <http://www.hochschulstart.de/index.php?id=3326> og <http://www.hochschulkompass.de/studium/bewerbung-zulassung/zulassungsverfahren.html>

¹³ http://www.kmk.org/fileadmin/Dateien/pdf/ZAB/Hochschulzugang_Beschluesse_der_KMK/GesNoto5.pdf (generelle regler).

7.5 Storbritannien

7.5.1 Optagelse

The University and College Admissions Service (UCAS) har udarbejdet en pointskala (UCAS Tariff Point), som giver point for niveau i fag og karakterer i britiske og udvalgte internationale og udenlandske eksaminer, herunder IB, baseret på benchmarking. For de udenlandske eksaminer, som ikke bygger på et enkeltfagssystem, tildeles der point for den samlede eksamen. De enkelte uddannelsesinstitutioner fastlægger imidlertid selv kriterierne for udvælgelse, herunder antal point, hvis de benytter UCAS Tariff Point. Ansøgerne søger direkte til visse, ofte de prestigefyldte universiteter, mens ansøgningen går via UCAS til andre universiteter.

Blandt de 10 universiteter, som fik flest IB-ansøgere i 2014, lå det generelle krav til et IB-Diploma på mellem 34 og 38 point.¹⁴ Cambridge University oplyser på sin hjemmeside, at der kræves mellem 40 og 41 point ud af 45 i en IB-eksamen, og heraf skal der være givet karaktererne 7, 7, og 6 i de tre fag på Higher Level¹⁵.

7.5.2 Omregning

UCAS udarbejdede i 2006 en pointskala (UCAS Tariff Point) for et IB-Diploma. Denne skala baserer sig på benchmarking i forhold engelske GCE AS-niveau og A-niveau- fag. GCE AS og GCE A-niveaufag er enkeltfagseksamener. At tildele point for IB-enkeltfag på baggrund af benchmarking op mod de engelske fag er således i tråd med det engelske uddannelses- og optagelsessystem. Enkeltfag på Higher Level i en IB-eksamen giver nogenlunde samme pointtal som enkeltfag på GCE-A-niveau.

Den nye UCAS Tariff Point for 2017 og frem er baseret på en matematisk model: Undervisningsomfang (size band baseret på guided learning hours/national learning hours) i faget ganget med kvalifikationsniveau (grade bands). Size bands tildeles på en skala fra 1 til 4, mens grade bands tildeles på en skala fra 3 til 14. I indplaceringen på UCAS Tariff Point indgår også det opnåede kompetenceniveau i faget udtrykt ved den opnåede karakter.¹⁶

Der tildeles UCAS Tariff Point for Extended Essay (EE) og Theory of Knowledge (TOK), men ikke for Creativity Action Service (CAS), som UCAS ikke har akkrediteret. Der gives kun UCAS Tariff Point for TOK og EE, når de er aflagt som enkeltfag (IB-Course Result).

UCAS har hidtil ikke tildelt UCAS Tariff Point til andre udenlandske uddannelser, men med den nye UCAS Tariff Point skala forventes UCAS Tariff Point at omfatte eksaminer fra cirka 50 lande.

¹⁴ <http://www.ibo.org/contentassets/5895a05412144fe890312bad52b17044/recognition---international-student-guide-uk--march2016---eng.pdf.pdf>

¹⁵ <http://www.undergraduate.study.cam.ac.uk/applying/entrance-requirements>

¹⁶ <https://wwwucas.com/sites/default/files/new-tariff-factsheet-for-international-admissions-v2.pdf>

7.6 Optagelse af ansøgere med IB-Course Result i andre lande

IBO oplyser på sin hjemmeside, hvilken status IB-Diploma og IB-Course Result har i de enkelte lande.¹⁷

En gennemgang af denne oversigt viser, at langt de fleste lande kræver et IB-Diploma for at acceptere en IB-eksamen som adgangsgivende. IB-Course Result kan være adgangsgivende i Norge, Nigeria og Sydafrika.

I Lesotho kan en ansøger med et IB-Diploma få adgang til andet år af en bacheloruddannelse eller det tredje år, hvis ansøgeren har bestået sit IB-Diploma med 30 point eller derover.

En række lande stiller desuden en særlige betingelser for at anerkende et IB-Diploma. I Kina skal ansøgere med et IB-Diploma aflagt indenlands bestå adgangsprøven til universiteterne, Gaokao. Der stilles tilsvarende krav om at bestå de nationale adgangsprøver i blandt andet Tyrkiet, Sydkorea og Letland.

I andre lande som Bolivia, Panama, Belgien, Cypern, Tjekkiet, Guatemala, Italien, Jordan, Malta, Panama, Polen, Qatar og Tyskland stilles yderligere krav til ansøgeren og dennes eksamen, for eksempel sprogkompetencer i det nationale sprog/undervisningssproget, pointkrav til fag, fagspecifikke krav og/eller eventuelt kendskab til landets historie, politik og samfundsforhold.

I nogle lande er der ingen officiel anerkendelse fra myndighederne, men afgørelsen overlades til de enkelte uddannelsesinstitutioner. Det gælder blandt andet Australien, USA, Filippinerne, Singapore (+adgangsprøve), Sri Lanka, Mongoliet, Indonesien, Peru, Taiwan og Vietnam (adgangsprøve ved nationale universiteter).

Det oplyses eksplicit, at Nederlandene og Liechtenstein ikke anerkender IB-Course Result.

¹⁷ <http://ibo.org/university-admission/recognition-of-the-ib-diploma-by-countries-and-universities/country-recognition-statements/>